

gyakorlatainak vezetésére. 1979-ben nyugdíjba vonult. Tanulmányai, cikkei folyóiratokban, napilapokban jelentek meg. Kéziratban maradt műveiből a legjelentősebbek: Bethlen Gábor művelődéspolitikája; Mikó Imre, a múzeum és egyetem alapító. – *F. m. Összeállítás és bevezető tanulmány Kovács Dezső A kísértő c. elbeszéléséhez* (Bukarest, 1970); *Bevezetés és magyarázó jegyzetek Pápai Páriz Ferenc Békességet magamnak, másoknak c. válogatott írásaihoz* (Bukarest, 1977). – Irod. N. G. visszaemlékezéseiből. Emlékek egy régi, új egyetemről (interjú, riporter B. Kovács András, Romániai Magyar Szó, 1990. 15., 17., 18., 20., 21. sz.); Benkő Samu: N. G., aliterátor és művelődésünk mindenese (Kolozsvar, 1991).

Nagy István, id. (Kerkakutas, 1897. nov. 25. – Berhida, 1971. nov. 29.): fafaragó. Egész életében juhászember volt. A pásztorélet hagyományos tárgyait – botot, csanakot, tükröst, dobozt – faragta, de sikeresen kísérletezett új formákkal: dohányzókeszletekkel, zsebkes- és bicskanyelekkkel, papírvágókésekkel, kitűzőkkel is. Kitűnő megfigyelője volt a természetnek, különösen jól ábrázolta az állatokat. Epikus előadásmód, a díszítőelemek ötletes elhelyezése, tömör, az egész felületet betöltő komponálásrend jellemzi munkáit. Csak fával dolgozott, mélyített technikával. A fény-árnyékjátékajól érvényesül darabjain. Pályázatokon, kiállításokon sikerrel szerepelt. 1954-ben lett népi iparművész, 1957-ben a Népművészet Mestere.

Nagy István (Mezőkövesd, 1900. szept. 26. – Mezőkövesd, 1984. nov. 5.): matyó szűchímező. Nagypaj–ragadványneven Kis Jankó – hímezte Mezőkövesden a legszebb női kisbundákat, az ún. „kuzsukat”. Unokái közül *Kis Jankó Bori* és ~ tanulta meg a matyó szűchímezést. A két világháború között a *Kis Jankó Bori* irányította önkéntes rokon munkaközösségben dolgozott. Készítettek szűchímmel díszített dohányzacskókat, sikessztyűket, bőrpapucsokat, öveket és egyéb divaticskéket. A Matyó Népműv. Szövetkezetben a matyó szűchímezés újraalkotásával három lánya segítségével egyedül ~ foglalkozott. Szabad idejében verseket írt, rigmusokat szerzett, kisméretű figurákat faragott. 1958-ban lett népi iparművész, 1962-ben a Népművészet Mestere.

Nagy István (Nagyrev, 1934. aug. 24. – Szolnok, 1960. dec. 1.): Az 1956-os forradalom és szabadságharcban való részvétele miatt kivégezték. – Irod. Gosztonyi Péter: Föltámadott a tenger... 1956 (Bp., 1989); Halottaink 1956. II. (Bp., 1989).

Nagy Iván (Bp., 1920. jan. 23. – Eugene, Oregon, USA, 1985.): diplomata, egyetemi tanár. Középisk.-i és egy.-i tanulmányait Bp.-en végezte el. 1942–45-ben, díjtalan gyakorlornok volt a magyar külügymin. kulturális osztályán, 1945–46-ban beosztották a békeszerződés előkészítésére és aláírására kiküldött bizottsághoz. 1946-tól követségi titkár, 1947-ben első titkár a washingtoni m. követésén. 1947-ben visszahívták beosztásából, nem tért haza, politikai menedéjogot kért és kapott. Végleg letelepedett az USA-ban és a diplomácia előadója, majd tanára lett az oregoni egy.-en (Eugene, Oregon állam).

Nagy Jánosné, Nagy Katalin (Zenta, 1928. júl. 13. – Bp., 1988. júl. 13.): tanár, író, a neveléstudományok kandidátusa (1970), József Attila-díjas (1985). Tanítói oklevelének megszerzése után az Eötvös Loránd Tudományegy. (ELTE) Természettudományi Karán folytatta tanulmányait, ahol 1954-ben földrajz–biológia szakos tanári diplomát szerzett. 1948-tól 1955-ig általános isk.-ban tanított. 1956-ban a Pedagógiai Tudományos Intézetbe (átszervezése után: Orsz. Pedagógiai Intézet) került. Itt előbb tudományos kutató, majd docens. 1977-től nyugdíjazásáig, 1983-ig az MSZMP Politikai Főisk.-jának docense volt. Pedagógiai tárgyú cikkei, tanulmányait a *Köznevelés*, a *Pedagógiai Szemle* és a *Magyar Pedagógia* közölte. Ifjúsági irodalmi tevékenységéért tüntették ki József Attila-díjjal. – *F. m. Vakarc* (ifj. r., Bp., 1965); *Vakarc vakációja* (ifj. r., Bp., 1967); *Intőkönyvem története* (ifj. r., Bp., 1968); *Legfeljebb három pofon* (ifj. r., Bp., 1971); *Miki mesék* (elb., Bp., 1976); *Próbarepülés* (ifj. r., Bp., 1978); *Napraforgó lány* (ifj. r., Bp., 1979); *Világgá mentem* (ifj. r., Bp., 1982); *A világ legrosszabb gyereke* (ifj. r., Bp., 1983); *Hónapló* (ifj. r., Bp., 1984); *Az elvarázolt iskola* (ifj. r., Bp., 1984); *Rendhagyó emlékkönyv* (ifj. r., Bp., 1986); *Kettőnk titka* (ifj. r., Bp., 1987); *Házi bábszínház* (gyermekkönyv, Bp., 1988). – Irod. Varga Vera: N. K.: A világ legrosszabb gyereke (Elet és Irod., 1973. 34. sz.); Keszthelyi György: Nagy Katalin regénye (Könyv és Nevelés, 1973. 6. sz.); Kiss Elemérné–Veress Éva: Találkozások N. K.-nal (Együtt, 1982. 1–2. sz.); B. J.: Öt perc N. K.-nal (Somogyi Néplap, 1984. júl. 17.); Nagy Andor: Az elvarázolt iskola (Ped. Szle, 1985. 2. sz.).

Nagy József (Gyöngyösszőlős, 1901. dec. 16. – Bp., 1984. febr. 27.): újságíró, szerkesztő. 1921-ben kezdődött újságírói pályája Vas megyében, ahol előbb gyorsíró, majd az MTI (Magy. Távirati Iroda) szombathelyi szerkesztőségének vezetője lett. Szombathelyről